

Het binnenland van Miyajima

De bekende Itsukushima-schrijn van Miyajima

De haven van Hiroshima vanaf de ferry naar Miyajima

De bekende Itsukushima-schrijn van Miyajima vanaf de ferry

Hiroshima

Hiroshima

Matsuyama

1 april 2023

De route naar Matsuyama op het eiland Shikoku is eenvoudig: met de bus naar het station, een treintje naar de haven, dan de boot naar de haven van Matsuyama en weer een bus naar het centrum.

We nemen de metro en zijn ruim op tijd bij het drijvende ponton waar de boot vertrekt. We zijn een van de eersten. Er zijn zo weinig mensen - zijn we wel bij de juiste boot? De pont lijkt ons kleiner dan verwacht: de Super Jet, een kleine catamaran-ferry voor alleen voetgangers.

Een mooie tocht: eerst het industriële havenlandschap, dan tussen de eilandjes door in de zeestraat tussen Hiroshima en Shikoku. In iets meer dan een uur zijn we bij het eiland.

In de haven van Matsuyama staat een bus klaar die de passagiers direct naar het centrum brengt. Matsuyama is een stad zonder hoogbouw. De busrit geeft een mooi beeld van hoe mensen hier wonen en werken.

We worden vlak bij het station afgezet en lopen de paar honderd meter naar ons hotel. We zetten onze spullen neer en gaan meteen naar buiten. Vlakbij ons hotel ligt het Shiroyama Park, het grootste park, waarin ook het kasteel van Matsuyama staat.

Het lentefestival is in volle gang. Overal in het park zijn lange rijen kraampjes opgezet, er staan lange tafels, en er zijn podia waar groepen kinderen en ouderen optreden met zang en dans. De mensen van jong tot oud zijn gekleed in traditionele kleding en doen mee aan de optredens en wedstrijden.

Het kasteel van Matsuyama staat hoog bovenop de heuvel achterin het park. Via de winkelstraat, de Matsuyama Ropeway Shopping District, lopen we naar de kabelbaan die naar het kasteel leidt. We kopen wat te eten. De kabelbaan doet het werk.

We wandelen over het kasteelterrein. Vanaf de heuvel heb je een mooi overzicht over de stad. Ook hier zijn leuke optredens van Japanse groepen, kinderen en volwassenen, in traditionele kleding. Het kasteel en de tuinen eromheen zijn prachtig - er staan volgens de boekjes zo'n tweehonderd kersenbomen. Deze sakura's staan vol in bloei, beginnen zelfs al een beetje blaadjes te verliezen. Bij een klein briesje sneeuwt het roze.

Met de kabelbaan weer naar beneden. We wandelen de overdekte shopping mall Okaido in, kijken nog even rond en vinden een Vietnamees restaurantje. We eten soep met wontons en verschillende soorten loempiaatjes.

2 april 2023

We beginnen rustig aan. Pas na het ontbijt maken we een plan voor de dag. We besluiten: Dogo Onsen en omgeving, alles op wandelafstand van ons hotel. Dogo Onsen is een van de oudste en bekendste thermale badhuizen van Japan, al meer dan duizend jaar oud.

Rond half elf lopen we weer naar het Shiroyama Park. Hier is het lentefestival op deze zondag nu volop aan de gang. Op alle velden is het feest. Er zijn spelletjes voor kinderen. Op de velden onder het kasteel staan lange rijen eettentjes en tafels met banken. Op podia zijn muziekoptredens voor alle leeftijden. De mannen zijn druk met het gereed maken van de mikoshi, de traditionele draagschrijnen, een soort miniatuurtempels op dragers. Hun werk gaat gepaard met kabaal en gelach. Op de mikoshi ontwaar ik blikjes Asahi,

die de uitbundigheid verklaren. Als de leider ziet dat ik foto's maak, klinkt een kort bevel. De Asahi verdwijnt uit beeld. De man grijnst streng naar me.

We kopen streetfood bij de kraampjes en schuiven aan de lange tafels tussen de Japanners. Met Engels en gebarentaal komen we een eind. Niemand kijkt vreemd op. We horen erbij. Er heerst een uitgelaten sfeer, zelfs voor Japanse doen.

In de middag wandelen we naar een museum over Shiki Masaoka, meesterdichter van eind 19e eeuw en bekend van de haiku-poëzie. Het is een klein maar intiem museum, dat een mooi inkijkje geeft in het leven van de bekende dichter. Helaas met weinig toelichting in het Engels. In het winkeltje van het museum koop ik in het Engels vertaalde haiku's en een korte biografie over Shiki Masaoka.

Vlakbij dit museum is Dogo Onsen. Helaas is het grotendeels gesloten in verband met restauratiewerkzaamheden. Wel is er een leuk stationnetje met een bijzondere klok: de Botchan Karakuri-klok. De klok dateert uit 1994, gemaakt voor het honderdjarig bestaan van de Dogo Onsen. Elk uur speelt een melodie en verschijnen karakters uit Natsume Soseki's roman *Botchan*. Een soort koekoeksklok met voorstelling.

3 april 2023

De conducteur op de trein naar Uchiko controleert de kaartjes met een onverwacht ritueel: hij gaat voorin de wagon staan, neemt zijn pet af, buigt en kondigt aan dat hij de tickets graag wil zien. Hij loopt van passagier naar passagier, bestudeert de kaartjes, noteert iets in een boekje. Dan is hij klaar. Hij gaat weer voorin de wagon staan, neemt zijn pet af en bedankt de passagiers voor hun

medewerking. Uiterst elegant. Zo'n klein moment, maar het voelt als een minicursus in Japanse omgangsvormen.

We stappen uit bij station Uchiko. Hier moeten we een stukje wandelen naar het oude dorp. We staan even te treuzelen, te kijken welke weg we op moeten, als er weer zo'n Japanner uit het niets opduikt. Hij is uiterst directief. Die weg, dan deze, en dan daar kijken. En nu hop... lopen! We gehoorzamen. Het is niet de eerste keer dat we op deze reis door een onbekende worden bijgestuurd. Het voelt als een mix van gastvrijheid en militaire precisie.

We maken een wandeling langs de wegen. Alles is onbekend en dus bijzonder. Ik weet niet waar ik moet stoppen met foto's maken. Elke hoek, elke schaduw, elk detail lijkt de moeite waard.

In het oude dorp is de belangrijkste bezienswaardigheid het Uchiko-za, het oude theater. Dit theater, gebouwd in 1916, is een van de weinige overgebleven kabuki-theaters in Japan. Het staat bekend om zijn traditionele houten architectuur, met bijzondere houtsnijwerken en een draaibare scène — destijds bedoeld om snel van decor te wisselen. Het theater was oorspronkelijk het culturele hart van de regio, waar zowel kabuki- als bunraku-voorstellingen (poppentheater) werden gegeven. Het is nog steeds in gebruik voor speciale voorstellingen. We krijgen een inkijkje achter de schermen, lopen achter het podium langs en kijken op de eerste verdieping, waar ook toeschouwers konden zitten.

We dwalen door Yokaichi-Gokoku, het historische centrum van Uchiko. De huizen en gebouwen hier zijn gerestaureerd en geconserveerd in authentieke stijl. Traditionele houten huizen, historische winkels, werkplaatsen — alles ademt het verleden. We lunchen in

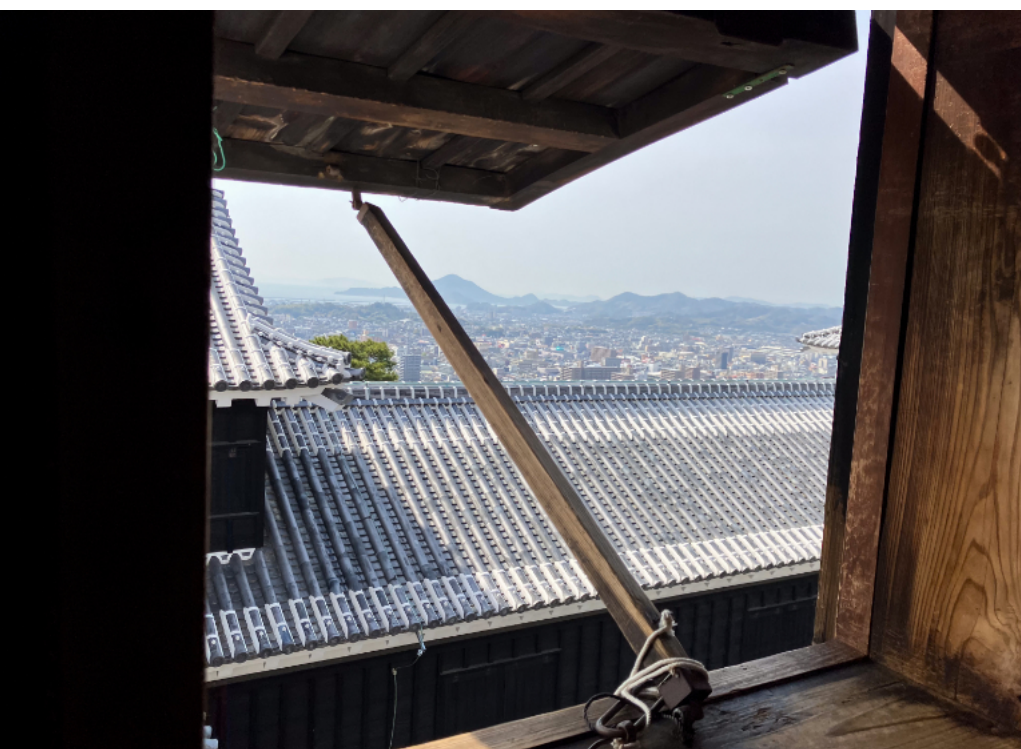
een van de behouden straatjes. Bij de maaltijd drinken we iets dat de Japanse dame die ons bedient ons speciaal aanraadt: jabarasap. Het is een fris smakend sap van de Japanse citrusvrucht jabara. Een lokale specialiteit, zo lezen we op onze telefoon.

Na de lunch bezoeken we een museum over de productie van was, waar Uchiko bekend om staat. Geen bijenwas hier, maar was gemaakt van de besjes van de sumac-boom. De besjes worden gestampt en uitgeperst; het sap is een wasachtige substantie, waar ook de speciale Uchiko-kaarsen van worden gemaakt. Het proces is ambachtelijk, bijna ritueel — net als zoveel in dit dorp.

Verderop in het dorp ontdekken we een grote boeddhistische tempel: Kosho, met een enorm liggend boeddhabeeld. De boekjes kennen deze tempel niet. Een onverwachte vondst.

Lentefestival op het Shiroyama Park

Matsuyama vanuit het kasteel

Lentefestival, op de achtergrond het kasteel van Matsuyama

Lentefestival op het kasteelterrein in Shiroyama Park